

Otvorena i poštena trgovina u globalnom sustavu utemeljenom na pravilima

Svibanj
2019.

PREMA UJEDINJENIJOJ, SNAŽNIJOJ I DEMOKRATSKIJOJ UNIJI

„Kao predsjednik Komisije jasno dajem do znanja da **neću ugroziti europske standarde sigurnosti, zdravlja, socijalne zaštite i zaštite podataka niti našu kulturnu raznolikost zbog slobodne trgovine.** [...] Isto tako, neću prihvatiti da je nadležnost sudova država članica EU-a ograničena posebnim režimima za sporove ulagača. Tijekom pregovora ću ustrajati na **povećanoj transparentnosti** [...]”

Tadašnji kandidat za predsjednika Europske komisije Jean-Claude Juncker, političke smjernice za sljedeću Europsku komisiju, 15. srpnja 2014.

Europski parlament na svojem je plenarnom zasjedanju u veljači 2019. dao zeleno svjetlo za dvije vodeće inicijative trgovinske politike Junckerove Komisije: **sporazume o trgovini i ulaganjima između EU-a i Singapura** te **uspostavu europskog okvira za provjeru izravnih stranih ulaganja.**

Te ključne inicijative predstavljaju dvije strane iste medalje: **Europu koja stvara prilike za svoja poduzeća i građane** i **Europu koja štiti.**

STVARANJE PRILIKA S POMOĆU URAVNOTEŽENIH I NAPREDNIH TRGOVINSKIH SPORAZUMA

- **Svjetska trgovina** glavni je pokretač napretka EU-a: ukupno 36 milijuna radnih mjesta u EU-u (svako sedmo radno mjesto) postoji zahvaljujući izvozu.
- Junckerova je Komisija **od studenoga 2014.** sklopila i počela provoditi **nove uravnotežene trgovinske sporazume s 15 partnera.**
- Europska poduzeća i građani danas imaju koristi od **otvorene trgovine sa 72 zemlje** diljem svijeta na temelju 41 postojećeg sporazuma, među ostalim s Japanom i Kanadom.
- Uz sporazume s Japanom i Kanadom sklopljena su **još četiri sporazuma s 13 zemalja**, koji su u postupku ratifikacije.
- Junckerova Komisija u završnu je fazu uvela još dva važna pregovaračka procesa (Mercosur i Meksiko).
- Pokrenula je i **nove pregovore s pet zemalja:** Australijom, Čileom, Meksikom, Novim Zelandom i Tunisom.

1. Sporazum o gospodarskom partnerstvu između EU-a i Japana

Sporazum o gospodarskom partnerstvu između EU-a i Japana stupio je na snagu u veljači 2019. Japan je već sada drugi najveći trgovinski partner EU-a u Aziji nakon Kine i više je od 600 000 radnih mjesta u EU-u povezano s izvozom u tu zemlju. Očekuje se da će se izvoz iz EU-a u Japan povećati za **13 milijardi EUR** godišnje, pri čemu će naši izvoznici na carinama uštedjeti **1 milijardu EUR** godišnje.

Primjeri gospodarskih koristi:

- poljoprivredno-prehrambeni sektor EU-a utrostručit će svoj izvoz
- poduzeća iz EU-a imat će pristup javnim natječajima u 48 većih japanskih gradova i u japanskom željezničkom sektoru
- pružit će se nove prilike europskim poduzećima u području financijskih usluga, telekomunikacija i prometa

Stvaranje prilika i oblikovanje globalizacije

Junckerova Komisija zaključila je pregovore o **Sporazumu o gospodarskom partnerstvu s Japanom. Sporazum je stupio na snagu u veljači 2019.**

EU i Japan zaslužni su za gotovo **30 %** svjetskog BDP-a

2. Sveobuhvatni gospodarski i trgovinski sporazum između EU-a i Kanade (CETA)

Sporazum s Kanadom stupio je na snagu 21. rujna 2017. Više od milijun radnih mjesta u Europi povezano je s bliskom gospodarskom suradnjom s Kanadom: 865 000 radnih mjesta povezano je s izvozom, a još 221 000 radnika zapošljavaju kanadska poduzeća koja ulažu u EU-u.

Primjeri gospodarskih koristi:

- CETA-om je ukinuto već više od **98 % kanadskih carina** te će zahvaljujući tom sporazumu europska poduzeća tijekom vremena moći uštedjeti 590 milijuna EUR godišnje
- kanadska tijela na svim razinama **pozdravljaju ponude europskih dobavljača**
- računovođama, arhitektima, odvjetnicima i inženjerima iz EU-a uskoro će se **priznavati kvalifikacije** u Kanadi

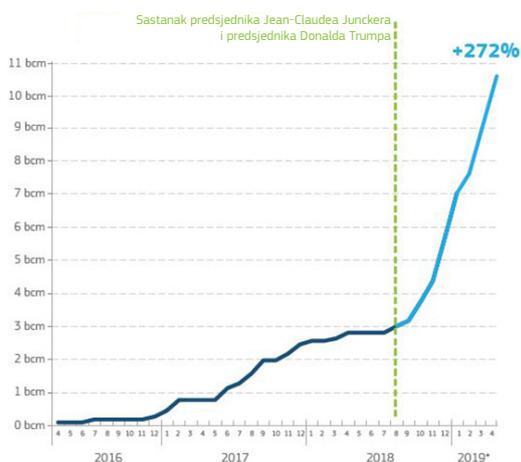

3. Odnosi EU-a i SAD-a

Kao izravan rezultat posjeta predsjednika Junckera Washingtonu u srpnju 2018., gdje se sastao s predsjednikom Trumpom, i njihove Zajedničke izjave EU i SAD sada rade na međusobnom ukidanju carina na industrijske proizvode i daljnjem jačanju trgovinskog odnosa.

- Od srpnja 2018. EU i SAD surađuju u okviru **Izvršne radne skupine** EU-a i SAD-a na provedbi mjera dogovorenih u Zajedničkoj izjavi.
- Države članice u travnju 2019. donijele su prijedloge Komisije kojima se EU-u omogućuje stupanje u službene trgovinske pregovore sa SAD-om.
- EU je povećanjem uvoza za 121 % od srpnja 2018. do travnja 2019. u odnosu na isto razdoblje prošle godine već ostvario svoju izjavu o namjeri povećanja **uvoza soje iz SAD-a**. SAD je glavni dobavljač soje za Europu, pri čemu njegov udio u uvozu soje u EU iznosi 72 %. Komisija je 29. siječnja utvrdila da soja iz SAD-a također ispunjuje tehničke zahtjeve za uporabu u biogorivima u EU-u.

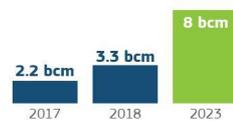
- Najnoviji podaci upućuju i na to da se od sastanka predsjednika Junckera i predsjednika Trumpa **broj pošiljaka ukapljenog prirodnog plina iz SAD-a povećao za 272 %**.

Podaci do 24. travnja 2019.
Izvor: Europska komisija

U siječnju 2019. **32 %** izvoza ukapljenog prirodnog plina iz SAD-a izvezeno je u EU

U odnosu na tržišni udjel u 2018. **izvoz ukapljenog prirodnog plina iz SAD-a u EU mogao bi se do 2023. više nego udvostručiti**

Novi dugoročni ugovori s poljskim i španjolskim poduzećima

Njave novog terminala za ukapljeni prirodni plin u Brunsbüttelu u Njemačkoj

OBRANA EUROPSKIH INTERESA

Protekcijonizam ne donosi zaštitu. EU zastupa otvorenu i pravednu trgovinu temeljenu na pravilima, ali nismo naivni. U okviru ograničenja multilateralnih pravila učinit ćemo sve što je potrebno da se europski proizvođači i radnici zaštite od nepoštenih trgovinskih praksi. Trgovina može biti otvorena samo ako je poštena.

Europa koja štiti

135

antidampinških i antisubvencijskih mjera na snazi

kojima se štiti ukupno **334 000** izravnih radnih mjesta

uključujući **216 000** radnih mjesta u sektoru čelika

Postignut je sporazum o reformi europskih **pravila trgovinske zaštite**. Stupio je na snagu u svibnju 2018. i uključuje novu antidampinšku metodologiju i modernizaciju dostupnih instrumenata, čime je u nekim slučajevima omogućeno uvođenje većih pristojbi, te odražava socijalne i ekološke standarde. EU u potpunosti koristi okvir trgovinske zaštite, pa je trenutačno na snazi 135 antidampinških i antisubvencijskih mjera te 3 zaštitne mjere.

U travnju 2019. EU je uspostavio svoj prvi okvir za provjeru **izravnih stranih ulaganja**. Taj će instrument, na temelju obaveze koju je predsjednik Juncker preuzeo u svojem govoru o stanju Unije 2017., omogućiti Europi da zaštiti svoje temeljne interese i pritom zadrži jedan od najotvorenijih režima ulaganja u svijetu.

Komunikacija o industriji čelika predstavljena je u ožujku 2016. i pružila je temelj za **brz i sveobuhvatan odgovor EU-a na krizu u tom sektoru**. Sadržavala je brojne mjere kojima su obuhvaćene industrijska, energetska i, prije svega, **trgovinska politika**.

52 antidampinške i antisubvencijske mjere koje su na snazi **odnose se na proizvode od čelika** i njima se štiti 141 000 izravnih radnih mjesta u tom sektoru (taj se broj povećava na 216 000 ako se u obzir uzme učinak zaštitnih mjera). Zahvaljujući mjerama Komisije pojavili su se prvi opipljivi znakovi oporavka u sektoru čelika nakon kriza povezanih s globalnim viškom kapaciteta. Proizvodnja u EU-u povećala se za više od 4 % (u odnosu na 2016.). Nakon velikih gubitaka, profitabilnost se 2017. kretala u rasponu od 2 % do 8 %.

Od studenoga 2014. EU je **dobio devet sporova u okviru Svjetske trgovinske organizacije (WTO)**. Rezultat je toga ukidanje diskriminativnih poreza, nezakonitih carina ili ograničenja izvoza na ključnim tržištima, kao što su Rusija, Kina, Sjedinjene Američke Države i Južna Amerika. Tim je predmetima obuhvaćena ukupna procijenjena vrijednost izvoza EU-a od najmanje 10 milijardi EUR godišnje.

EU je uspješno uklonio 88 prepreka u nekoliko zemalja, čime su povećane izvozne prilike za europska poduzeća u sektorima kao što su poljoprivredno-prehrambeni, automobilski i farmaceutski sektor te sektori aeronautike, IKT-a, elektronike i kozmetičkih proizvoda. Na taj su način stvorene **dodatne prilike za izvoz u vrijednosti od 4,8 milijardi EUR godišnje**.

Komisija je podnijela prijedlog europskog zakona za **povećanje reciprociteta** u pristupu europskih poduzeća ugovorima o javnoj nabavi u drugim zemljama.

PROMICANJE NAŠIH VRIJEDNOSTI U NAŠOJ TRGOVINSKOJ POLITICI

Obrana europskih normi i vrijednosti

- U sve nove trgovinske sporazume EU-a uključeno je bitno poglavlje o održivom razvoju sa socijalnim i okolišnim standardima.
- U partnerstvu sklopljenom s Japanom sadržano je izričito upućivanje na ratifikaciju i stvarnu provedbu Pariškog sporazuma o klimi.
- U sve trgovinske pregovore koji obuhvaćaju zaštitu ulaganja sada je uključen novi sustav sudova za ulaganja, kojim se zamjenjuje kontroverzni i netransparentni mehanizam rješavanja sporova između ulagača i države. O prijedlogu EU-a za osnivanje multilateralnog suda za ulaganja raspravlja se sa svim zainteresiranim međunarodnim partnerima.
- Junckerova Komisija također je počela provoditi nova pravila kojima se promiče **odgovorno nabavljanje minerala**. Cilj je novih pravila spriječiti uvoz dobiven primjenom prisilnog rada.

Junckerova Komisija počela je provoditi prijedlog o „mineralima iz područja zahvaćenih sukobima” kako bi se spriječilo da se naoružane skupine financiraju s pomoću trgovine mineralima.

Uključivija i transparentnija trgovinska politika

Junckerova komisija...

počela je objavljivati prijedloge novih pregovaračkih mandata

objavila je prijedloge EU-a, izvješća o krugovima pregovora i rezultate pregovora koji su u tijeku

osnovala je savjetodavnu skupinu za trgovinske sporazume preko koje će moći surađivati s civilnim društvom i lakše prikupljati različita stajališta i uvide šire i uravnotežene skupine dionika, kao što su sindikati, organizacije poslodavaca, skupine potrošača i druge nevladine organizacije.